

Van credit controller naar oorlogsfotograaf en uiteindelijk de officieuze fotograaf van de wolf in België, Duitsland en Nederland: de carrière van NVF-lid Marielle van Uitert laat zich moeilijk in één hokje plaatsen. Met meerdere onderscheidingen bij de Zilveren Camera, een shortlistnotering voor de Sony World Photography Awards en recent een nominatie én prijs bij de Zilveren Camera 2025 in de categorie 'Nieuws Nationaal' voor haar serie over de probleemwolf Bram, heeft Marielle haar naam stevig gevestigd binnen de Nederlandse fotografie. Toch draait het voor haar uiteindelijk niet om prijzen, maar om het vak zelf.

Het interview verloopt een beetje chaotisch. Marielle is in haar enthousiasme niet te stuiten en dat staat een keurig gestructureerd vraaggesprek soms in de weg. Maar uit alles spreekt een grote gedrevenheid en passie voor het fotojournalistieke vak. Dat laatste was altijd al – misschien sluimerend – aanwezig, zegt zij. "Mijn opa was anti-NSB en kwam daardoor tijdens de Tweede Wereldoorlog terecht als gevangene in Kamp Vught. Hij heeft daarover nooit gesproken, maar ik wilde onbewust die verzwegen verhalen zelf invullen en ontsluiten. Daarmee is misschien het journalistieke zaadje geplant."

▲ Afghanistan/Chora | Een meisje beschermt haar broertje als Nederlandse ISAF-militairen door het dorp patrouilleren.

Van creditcontroller tot oorlogsfotograaf

Na een studie Toerisme en Verkeer aan de Hogeschool in Breda ging Marielle als credit controller/boekhouder en planner aan de slag bij ArboNed. Een baan die haar reislust financieel faciliteerde: "Ik ging bijvoorbeeld op zwerftocht door Afrika, met mijn camera om de nek en papieren zakken vol met filmrolletjes. Daar schreef ik verhalen over en die werden soms, samen met mijn foto's, in de stadskrant van Breda geplaatst."

Tijdens één van die verre reizen kwam het tot een aha-moment. Marielle was in Thailand waar zij de opleiding tot *divemaster* en vervolgens duikinstructeur volgde. Tijdens een reis in Vietnam, kocht zij een Franstalige uitgave van een boek over de Vietnamoorlog, met daarin de beroemde foto gemaakt door fotograaf Nick Ut. Diens foto van een Vietnamese meisje dat na een Amerikaans bombardement met napalmbommen naakt over straat rent gaf haar het definitieve zetje. "Toen wist ik het: ik word oorlogsfotograaf. Dat Nick Ut de foto niet maakte, wist ik toen nog niet."

MARIELLE VAN UITERT

Dat leidde uiteindelijk tot een vervolgstudie aan de Fotovak-school. Tijdens die studie bleven het buitenland en de beeldverhalen lokken. Zo was zij in Antwerpen met haar partner om een vriendschapsring te kopen en dat mondde uiteindelijk uit in een reportage over de orthodoxe joden die daar leven. Tussendoor trok ze ook nog naar Afghanistan om als *embedded* fotograaf in en rond Kamp Holland in Uruzgan te fotograferen. Maar ook om de veerkracht van de vrouwen daar in beeld te brengen: "Wat een kracht zit er achter die sluiers!" Na de fotografieopleiding volgde een grote hoeveelheid uiteenlopende conflicten en bendegeweld die zij als oorlogsfotograaf in beeld bracht: in Afghanistan, Irak, El Salvador, Syrië, Gaza, Colombia en Mexico. Altijd met oog voor de menselijke kant achter de amorfte oorlog. Het leven van een conflictfotograaf bracht haar ook in gevaarlijke situaties. Zo ontkwam zij in Afghanistan ternauwernood aan de dood door de Taliban ("Dat was wel een ontgroening") en kwam zij met de schrik vrij na een ontvoering door leden van Jabhat al-Nusra (een vertakking van Al-Qaida) in Syrië.

Ommekeer

De omslag van oorlogsfotografie naar maker van wetenschappelijk/documentair werk kwam voor Marielle na een aangrijpende episode in Mexico. Zij fotografeerde daar in 2018 het geweld van drugskartels. "Het was een erg duistere periode. Mijn verhalen werden steeds heftiger, maar ik was daarmee wel succesvol. Eigenlijk had het doek voor mij al in Syrië moeten vallen, nadat ik daar was gekidnapt, maar in Mexico ging het toch fout. Ik had de nodige toestemmingen gekregen om daar te kunnen fotograferen. Dat maakte de lokale journalisten weer jaloers. Toen ik met het Body Recovery-team in de woestijn op reportage was, hebben lokale journalisten foto's van mij gemaakt. Die kwamen op de voorpagina van kranten terecht, waarbij vermeld stond dat ik een Nederlandse journaliste was.

Dat is het laatste wat je wilt, want als fotojournalist moet je in dat soort situaties juist niet opvallen. Ik werd toen echt bang en durfde mijn hotel zelfs niet meer uit. Om het land uit te komen moest ik nog naar de luchthaven, en ik wist: dan worden journalisten juist gepakt, want kartelleden weten heel goed wanneer ze je moeten pakken.”

Het lukte Marielle om ongeschonden in Nederland terug te keren. Het Mexicaanse verhaal kreeg onbedoeld toch nog een staartje, vertelt ze. “Ik kreeg voor die reportage een prijs in een Zilveren Camera-categorie. Daar baalde ik ook wel van, want ik kreeg er namelijk een telefoontje over van een kartellid uit Mexico. Die zei: ‘We weten je te vinden.’ Gelukkig heb ik het een en ander aan hem kunnen uitleggen, waarna hij er wel mee akkoord ging en zelfs trots was dat ik deze verhalen wilde delen.”

De wolf

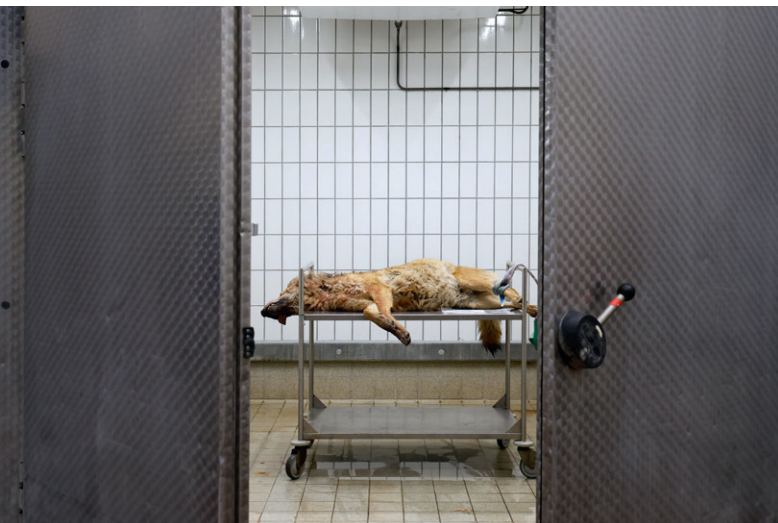
De vele reportages hebben haar – naast de nodige kopzorgen – publicaties in een keur van media in binnen- en buitenland opgeleverd. Van Nieuwe Revu tot NRC, het Parool, Trouw, Volkskrant, New York Times, Wall Street Journal, die Welt, BBC en diverse edities van National Geographic Magazine. Bij de National Geographic Magazine-edities betrof het haar werk ná de ommekeer in Mexico. Na een ‘adempauze’, gooide zij het over een geheel andere boeg. Haar liefde voor dieren in het algemeen en honden in het bijzonder, zorgde voor de keuze voor een ander onderwerp: ze ging de wolf in binnen- en buitenland volgen met haar camera. “Ik bepaal waarmee en hoe lang ik daarmee bezig ben. Bijvoorbeeld hoe lang ik in de bossen zit om de wolf te fotograferen. Omdat je de tijd kunt nemen, ontstaan er echt mooie verhalen.” Zij heeft onder andere de wolven in Nederland gefotografeerd, waaronder de inmiddels doodgeschoten ‘Bram de Wolf’. Maar ook in België, Duitsland en zelfs Brazilië (de zogenoemde ‘gemaande wolf’) en Ethiopië (“samen met een groep biologen in de bergen op 4000 meter hoogte wolven vangen en taggen”), heeft zij de dieren vastgelegd. Naast de nodige publicaties, brengt zij binnenkort een bijzonder boek uit over de wolf.

▲ El Salvador | Na een moordslag op twee politieagenten wordt de jacht geopend. Jongeren worden uit de dorpen getrokken en zonder proces vastgehouden.

Het ambacht

De mindere aspecten van de fotojournalistiek zijn volgens Marielle terug te voeren op de financiële kant van de zaak: “In het algemeen wordt er slecht betaald, het zijn soms belachelijke prijzen. En bij sommige media plaatsen ze je jouw foto’s door in hun andere titels zonder dat je daarvoor verder betaald krijgt. Dat is echt heel slecht.” Iets positiever is zij over de toekomst van de fotojournalistiek, al zijn daar kanttekeningen bij te plaatsen. “Al wordt wel een concurrent voor de fotojournalistiek. Ik zie nu meestal nog wel of iets met behulp van AI is gemaakt, maar de ontwikkelingen gaan heel snel. Als de gemanipuleerde beelden bijvoorbeeld door een regime zonder normen en waarden worden gemaakt en verspreid in hen welgevallige kranten, dan wordt het echt gevaarlijk. Zeker voor mensen die bijvoorbeeld geen toegang hebben tot onafhankelijke bronnen.” Zover is het (hopelijk) nog niet, aldus Marielle. “Ben nu zelf lekker met het ambacht bezig zoals het moet zijn, als boom verkleed in de bossen om wolven te fotograferen. Ik zie het wel als het zover is. Je kunt het toch niet tegenhouden.” ●

▲ Wolf GW3237m ('Bram') voorafgaand aan de sectie bij het Dutch Wildlife Health Centre (DWHC) in Utrecht op 17 december 2025.

Voor de artikelreeks *NVF Uitgelicht* in Focus Magazine is de redactie altijd op zoek naar NVF-leden die hun werk willen laten zien aan andere collega's en het bredere publiek. Wil je meedoen, mail dan even naar pteixeira@nvj.nl.

Sta niet alleen, word lid van de NVJ!

